

Comunidad Autónoma / Departamento / Estado	ARAGÓN
Municipio	TOLVA / TOLBA
Edificio	Església parroquial de Sant Cristòfor de Luzás
Direcció	
Localizació	Sala de campanes
Nombre	Campana gran (4)
Medidas (cm)	Diámetro (en cm) 81 Borde 9 Altura del bronce 70 Peso aproximado (en kilos)308 kg
Fundidor	ROCA III, PERE
Año fundición	1641
Descripció	<p>Presenta set anses i en l'espatlla tres cordons. En el terç disposa de dos grups de dos cordons i entre ells una inscripció en grec i llatí i lletra minúscula gòtica: "?+xps?vincit++xps?rennat?xps+inperat?xps+abomnimalo?nos". Correctament caldria haver escrit: "XPISTOS VINCIT XPISTOS REGNAT XPISTOS IMPERAT XPISTOS AB OMNI MALO NOS DEFENDAT". És una inscripció amb caràcter protector, molt típica de les campanes gòtiques i que pot traduir-se així: "CRIST VENÇ, CRIST REGNA, CRIST IMPERA, CRIST ENS DEFENGA DE TOT MAL". A continuació, en un registre inferior, hi ha distribuïdes tot un seguit d'imatges religioses: una crucifixió, dos segells gòtics, dos imatges de la Mare de Déu, altres dos de Sant Miquel i una d'un sant bisbe. També en aquest espai i hi ha altra flor de lis, un Agnus Dei i l'any de fosa: "I64I". En un tercer nivell hi ha dos cordons i una sanefa amb flors de card i altres motius. Seguidament, té en el mig una creu de calvari, realitzada amb sanefes de flors de card i imatges de l'Agnus Dei. Finalment, tant en el mig peu com en el peu hi ha tres cordons.</p> <p>Es tracta d'una campana de gran interès perquè en ple segle XVII conserva la inscripció amb lletra gòtica i un conjunt d'imatges ja documentades a les campanes del segle XVI. Les decoracions que acompanyen les xifres de l'any de fosa i algunes imatges són semblants a les de la campana gran de Tolba (1625). Es pot relacionar amb una campana fosa en 1643 per Pere Roca per a la localitat d'Estat (Pallars Sobirà) i formalment presenten elements en comú. Per tant, de forma provisional es podria atribuir aquesta campana a aquest fonedor.</p>
Fotos	32
Toques	Repic automàtic.
Conservació, mantenimiento	Conserva la seua instal·lació tradicional amb jou de fusta, en regular estat de conservació i dotada de falques i ferratges per fixar les diverses parts del conjunt. A més, disposa d'una peça central de pedra que incrementa el contrapés del jou. Té batall lligat i està mecanitzada amb electromall.
Protecció	Protecció genèrica per formar part d'un immoble protegit.

Propuestas	La instal·lació s'ha de conservar en la mesura de les possibilitats de forma íntegra perquè tots els elements que la formen (truja, ferratges i batall) són testimonis de l'ús de la campana al llarg dels segles. Aquesta idea es deu traduir en la conservació de la instal·lació i la seua restauració. Sols es podran canviar els elements que no assegurin l'estabilitat del conjunt i sempre se substituiran per altres de formes semblants als tradicionals. Igualment, caldria dotar el batall amb cable de seguretat.
Autores de la documentación	ALEPUZ CHELET, Joan
Fecha	31-12-2021

Ficha completa de la campana: [Campana gran \(4\) Església parroquial de Sant Cristòfor de Luzás - TOLVA / TOLBA](#)

PDF (03-07-2026)